

BKI nr 117 af 20/10/1988 Gældende
 Offentliggørelsesdato: 02-11-1988
 Udenrigsministeriet

Den fulde tekst

Bekendtgørelse af overenskomst af 16. maj 1985 med Forbundsrepublikken Tyskland om ydelse af gensidig bistand ved katastrofer eller alvorlige ulykker

I henhold til kgl. resolution af 18. september 1987 har Danmark ratificeret en i Tønder den 16. maj 1985 udfærdiget overenskomst mellem Kongeriget Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland om ydelse af gensidig bistand ved katastrofer eller alvorlige ulykker.

Overenskomsten og en dertil knyttet noteveksling har følgende ordlyd:

OVERENSKOMST MELLEM KONGERIGET DANMARK OG FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND OM YDELSE AF GENSIDIG BISTAND VED KATASTROFER ELLER ALVORLIGE ULYKKER

Kongeriget Danmark

og

Forbundsrepublikken Tyskland, som er overbevist om nødvendigheden af et samarbejde mellem de kompetente organer i begge lande med det formål at lette den gensidige bistand i tilfælde af katastrofer eller ved alvorlige ulykker og at fremskynde udsendelsen af hjælpemandskab og materiel,

er blevet enige om følgende:

Artikel 1

- (1) Hver kontraherende part forpligter sig til i tilfælde af katastrofer eller ved alvorlige ulykker at yde den anden kontraherende part bistand i overensstemmelse med sine muligheder og i henhold til denne overenskomsts bestemmelser.

Katastrofe eller alvorlig ulykke skal i denne overenskomst forstås som en hændelse, der skader eller truer talrige menneskers liv eller helbred eller betydelige værdier eller befolkningens livsnødvendige forsyninger i en så udsædvanlig grad, at det til imødegåelse heraf skønnes nødvendigt at indsætte hjælpeenheder og materiel ud over, hvad der normalt står til rådighed.

- (2) Hjælpens art og omfang fastlægges i det enkelte tilfælde i samråd mellem de i artikel 3 nævnte kompetente myndigheder.

Artikel 2

- (1) Den i artikel 1 forudsatte bistand består i udsendelse til katastrofestedet eller stedet for den alvorlige ulykke af hjælpemandskaber, som er særlig uddannet til brandbekæmpelse, bekæmpelse af nukleare og kemiske farer, sanitetshjælp, bjergning eller nødreparationer, og som råder over det for udøvelsen af disse opgaver fornødne specialudstyr.

Bistand vil fra dansk side som regel blive ydet af enheder fra Civilforsvaret og fra tysk side af enheder fra Katastrofebeskyttelseskorpset, og i øvrigt ydes bistanden om nødvendigt på enhver anden hensigtsmæssig måde.

- (2) Udsendelse af hjælpemandskaberne kan ske til lands, til vands eller ad luftvejen.

Artikel 3

- (1) De kontraherende parters kompetente myndigheder, der kan anmode om og iværksætte bistandsforanstaltninger, er
  - Kongeriget Danmarks justitsminister og Forbundsrepublikken Tysklands indenrigsminister.
  - I de grænsenære områder:

- på dansk side: politimesteren i Gråsten

- på tysk side: indenrigsministeren for delstaten Slesvig-Holsten eller landrådene i kredsene Nordfrisland og Slesvig-Flensborg samt overborgmesteren i Flensborg by.

- (2) Opstår behov herfor, kan der dog umiddelbart anmodes om og tilsiges bistand af de kompetente myndigheder i grænseområderne.
- (3) Kongeriget Danmarks justitsminister og Forbundsrepublikken Tysklands indenrigsminister underretter i fornødent omfang hinanden om de i stk. 1, b) nævnte myndigheder og træffe de nødvendige foranstaltninger til etablering af kontrakten mellem disse.

Artikel 4

- (1) For at kunne gennemføre en hjælpeindsats med den nødvendige effektivitet og hurtighed skal de kontraherende parter begrænse formaliteterne i forbindelse med passage af den fælles grænse til det mindst mulige.
- (2) For lederen af et hjælpemandskab er det tilstrækkeligt at medføre en attestation, som beskriver hjælpeaktionen, mandskabsenhedens karakter og det antal, den omfatter. Denne attestation udstedes af den myndighed, som enheden sorterer under. Medlemmerne af et hjælpemandskab er fritaget for krav om pas og opholdstilladelse.
- (3) I særlige presserende tilfælde, hvor den i stk. 2 nævnte attestation ikke kan forelægges, vil enhver anden beviselighed være tilstrækkelig for passage af grænsen i bistandsøjemed.
- (4) Grænsepassage kan også finde sted uden for de offentlige overgangssteder, hvis særlig hastende omstændigheder gør det påkrævet. Grænsebevogtningsmyndighederne skal i så fald underrettes forinden herom.

Artikel 5

- (1) I denne og den følgende artikel betyder

»Udrustning«

materiel, køretøjer og personligt udstyr til brug for hjælpemandskabet;

»Hjælpe midler«

det til brug for hjælpeaktionen medførte supplerende udstyr og andre varer, bestemt for uddeling til den ramte befolkning;

»Driftsmidler«

de varer, som er nødvendige for anvendelse af udrustningen og til forsyning af mandskabet.

- (2) De kontraherende parter vil lette grænsepassagen for den udrustning og de hjælpe- og driftsmidler, der ved bistandsaktionen er nødvendige for det i henhold til artikel 2 udsendte hjælpemandskab. Sådant udrustning, hjælpe- og driftsmidler betragtes i den anmodende kontraherende parts højhedsområde som indført til midlertidig anvendelse.
- (3) Det er ikke tilladt hjælpemandskaber at indføre andet end det udstyr og de hjælpe- og driftsmidler, som er fornødne til gennemførelse af hjælpeaktioner.
- (4) De medbragte hjælpe- og driftsmidler er, i det omfang de er opbrugt under hjælpeaktionerne, fritaget for alle indførselsafgifter. Udstyr, hjælpe- og driftsmidler, som ikke er opbrugt ved hjælpeaktionen, skal genudføres.

Tillader særlige forhold ikke genudførelse, skal den for en hjælpeaktion ansvarlige myndighed underrettes om art, mængde og opbevaringssted. Denne myndighed underretter herefter vedkommende toldsted derom. I denne situation gælder den anmodende kontraherende parts nationale lovgivning.

- (5) Bestemmelser om forbud og begrænsninger i grænsehandelen finder ikke anvendelse på varer, der i henhold til stk. 2 og 4 er afgiftsfri. Indførsel af narkotiske lægemidler i den anmodende kontraherende parts højhedsområde inden for rammerne for hjælp i henhold til artikel 1 samt tilbageførsel af ikke anvendte kvanta skal ikke henføres til bestemmelserne om ind- og udførsel i Enkeltkonventionen af 30. marts 1961 om kontrol med narkotiske midler. Narkotiske midler må kun indføres inden for rammen af det strengt nødvendige medicinske behov og kun anvendes af kvalificeret medicinsk personale i henhold til den anmodende kontraherende parts lovbestemmelser herom. Den anmodende kontraherende parts ret til kontrolforanstaltninger på stedet berøres ikke heraf.
- (6) Ind- eller udførselsdokumenter kræves ikke og udstedes ikke for den udrustning og de hjælpe- og driftsmidler, som er nødvendige for hjælpeaktioner. Lederen af et hjælpemandskab skal dog medføre en fortegnelse over udrustning- hjælpe- og driftsmidler, der medbringes. Denne fortegnelse skal - bortset fra i hastesituationer - være bekræftet af den myndighed, hvorunder hjælpemandskabet sorterer.
- (7) Sker indførsel af udstyr, hjælpe- og driftsmidler uden for de officielle grænseovergangssteder, skal vedkommende toldsted hurtigst muligt underrettes.

Artikel 6

- (1) Luftfartøjer kan anvendes såvel til hurtig overførsel af hjælpemandskaber som indsættes direkte i andre bistandsøjemed.
- (2) Hver kontraherende part tillader, at luftfartøjer, som den anden kontraherende part indsætter til opfyldelse af de i stk. 1 nævnte formål, overflyver deres højhedsområde og foretager landing og start på dette også uden for lufthavne.
- (3) De i artikel 3 nævnte myndigheder skal ufortøvet gøres bekendt med en kontraherende parts hensigt om at indsætte luftfartøjer tillige med så nøjagtige oplysninger som muligt om indsatte luftfartøjers type og kendetegn, besætning, last, starttidspunkt, forventet rute og landingssted.
- (4)
- a) Artikel 4 finder tilsvarende anvendelse på luftfartøjets besætning og det medfølgende hjælpemandskab;
- b) Artikel 5 finder tilsvarende anvendelse på luftfartøjerne og anden medbragt udrustning, hjælpe- og driftsmidler.

- (5) Nærmere bestemmelser om anvendelsen af stk. 3 kan fastsættes i de særftaler, som forudses afsluttet i henhold til artikel 10.
- (6) Med mindre andet fremgår af stk. 2, er hver kontraherende parts luftfartsretslige trafikforskrifter fremdeles gældende, herunder særligt pligten til at give kompetente kontrolsteder oplysninger om flyvningerne.

Artikel 7

- (1) Det påhviler i hvert enkelt tilfælde den anmodende kontraherende parts myndigheder at forestå ledelsen af rednings- og hjælpeforanstaltninger.
- (2) Anvisninger til den anmodede kontraherende parts hjælpemandskaber rettes udelukkende til disse mandskabers ledere, som fastlægger den detaljerede gennemførelse over for de dem underlagte styrker. Den anmodende kontraherende parts kompetente myndigheder skal ved anmodningens fremsættelse i videst muligt omfang give oplysning om de opgaver, som de agter at pålægge den anmodede kontraherende parts hjælpemandskaber.
- (3) Den anmodende kontraherende parts myndigheder yder den anmodede kontraherende parts hjælpemandskaber beskyttelse og hjælp.

Artikel 8

- (1) Den anmodende kontraherende parts myndigheder påtager sig ikke at dække udgifterne til den hjælp, der er ydet af den anmodede kontraherende parts hjælpemandskaber i henhold til artikel 2, herunder udgifter i forbindelse med tab eller hel eller delvis ødelæggelse af medbragte genstande.
- (2) Under bistandsaktioner afholder den anmodende kontraherende part dog udgifterne i forbindelse med den anmodede kontraherende parts hjælpemandskabers forplejning og logi og forsyner disse med driftsmidler, såfremt de medbragte beholdninger er opbrugt. Mandskaberne er endvidere efter behov berettiget til fornøden lægehjælp.
- (3) Ved bistandsaktioner med anvendelse af luftfartøjer kan den anmodede kontraherende part forlange, at halvdelen af omkostningerne i forbindelse med indsætning af luftfartøjer betales af den anmodende kontraherende part.

Omkostningerne beregnes efter de i hvert af landene gældende

tariffer, således som de er angivet i særftaler til artikel 10.

Artikel 9

- (1) Hver kontraherende part giver afkald på ethvert erstatningskrav mod den anden kontraherende part for beskadigelse af formuegoder, som tilhører denne eller et politisk eller forvaltningsmæssigt underordnet organ, hvis skaden er forårsaget af et medlem af et af den anden kontraherende parts hjælpemandskab under udførelsen af sin opgave i konkret sammenhæng med gennemførelsen af denne overenskomst.
- (2) Hver kontraherende part giver på egne og sine politiske eller forvaltningsmæssigt underordnede organers vegne afkald på ethvert erstatningskrav mod den anden kontraherende part, beroende på en skade påført et medlem af et hjælpemandskab, som under udførelsen af sin opgave i konkret sammenhæng med gennemførelsen af denne overenskomst har været udsat for legemsbeskadigelse eller er afgået ved døden.
- (3) Påfører et medlem af et hjælpemandskab fra den anmodede kontraherende part under udførelsen af sine opgaver i den anmodende kontraherende parts højhedsområde tredjemand skade, hæfter den anmodende kontraherende part, eller i givet fald dens politiske eller forvaltningsmæssigt underordnede organer for skaden i henhold til de forskrifter, som ville have fundet anvendelse, såfremt skaden var forvoldt af et medlem af dens egne hjælpemandskaber.
- (4) De kontraherende parters myndigheder vil samarbejde nært for at lette behandlingen af skadeserstatningskrav. I særdeleshed skal de udveksle alle tilgængelige oplysninger om skader, der må henføres til denne artikel.
- (5) Denne artikel finder også anvendelse på øvelsesudrykninger i henhold til artikel 10, stk. 5.

Artikel 10

- (1) De i artikel 3, stk. 1, nævnte myndigheder indgår de for gennemførelsen af denne overenskomst fornødne særftaler.
- (2) En særftale skal særligt omfatte følgende oplysninger, der er væsentlige for gennemførelsen af udrykningerne:
  - a) Arbejdsområde for de personer, der er berettigede til at anmode om, tilbyde og tilsige hjælp, herunder navn, adresse og telefonnummer på de tjenestesteder, som de er tilknyttet;
  - b) Arbejdsområde for den person, til hvem lederen af et hjælpemandskab skal henvende sig, når han ankommer til opgaveområdet, herunder navn, adresse og telefonnummer på det tjenestested, som den pågældende er tilknyttet;
  - c) Type, styrketal, udrustning og hjemsted for de enheder, som efter anmodning vil kunne sendes til en hjælpeaktion;
  - d) Alle yderligere oplysninger, som er egnede til at fremskynde og lette hjælpeindsatsen, særligt om de telefon- og radioforbindelser, som består eller skal etableres mellem de under pkt. a) og b) omhandlede tjenestesteder samt om landingspladser for luftfartøjer og skibe.
- (3) Der vil yderligere blive indgået en særftale med hensyn til driften af de radioanlæg, som hjælpemandskaberne er udstyret med, eller som stilles til rådighed for dem.
- (4) Der vil endvidere blive indgået en særftale med hensyn til de i artikel 8, stk. 3, nævnte omkostninger.
- (5) En særftale kan komme på tale om fælles foranstaltninger til gennemførelse af øvelsesudrykninger på begge sider af grænsen.

Artikel 11

- (1) De kontraherende parter indleder et løbende og nært samarbejde for at forberede muligheden for at forudsige og forebygge katastrofer eller alvorlige ulykker og for, såfremt de indtræffer, at gøre bistandsindsatsen mere effektiv. Med dette for øje udveksler de alle egnede oplysninger af videnskabelig-teknisk natur, ligesom der arrangeres regelmæssige fælles møder.

- (2) De kontraherende parter kan endvidere arrangere fælles undersøgelser og møder, navnlig med henblik på at opnå bedre kendskab til årsagerne til katastrofer og alvorlige ulykker og dermed mulighed for at forbedre forebyggelses- og aktionsmidler og -metoder.
- (3) På foranledning af hver af de kontraherende parter kan der gennemføres faglige kurser for den anden kontraherende parts teknikere, ledere og specielt for hjælpemandskaber.
- (4) De kontraherende parter udveksler endvidere oplysninger om risici og skader, som kan tænkes at få indvirkning på den anden kontraherende parts højhedsområde, Den gensidige underretningsvirksomhed omfatter for en sikkerheds skyld også formidlingen af måledata.
- (5) Dette samarbejde gennemføres af de i artikel 3 anførte kompetente myndigheder.
- (6) Anvendelsen af denne artikel, navnlig af dens stk. 4, fastlægges nærmere i særtaaler.

Artikel 12

Uoverensstemmelser om anvendelsen af denne overenskomst, som ikke umiddelbart kan bilægges af de i artikel 3 nævnte myndigheder, skal løses ad diplomatisk vej.

Artikel 13

Denne overenskomst berører ikke forpligtelse og tilsikringerne i andre aftaler om gensidig bistand ved katastrofer eller alvorlige ulykker med særlige skadeårsager, som er tiltrådt af begge de kontraherende parter, og berører lige så lidt gældende overenskomstmæssige bestemmelser mellem de kontraherende parter.

Artikel 14

Denne overenskomst indgås uden tidsbegrænsning. Den kan fem år efter sin ikrafttræden til enhver tid opsiges med eet års varsel.

Artikel 15

- (1) Med undtagelse af bestemmelserne i denne overenskomst vedrørende lufttrafikken gælder overenskomsten også for Land Berlin, såfremt Forbundsrepublikken Tysklands regering ikke inden tre måneder efter overenskomstens ikrafttræden over for Kongeriget Danmarks regering afgiver en modstående erklæring.
- (2) Denne overenskomst gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Artikel 16

- (1) Denne overenskomst skal ratificeres; ratifikationsinstrumenterne skal udveksles i Bonn snarest muligt.
- (2) Denne overenskomst træder i kraft den første dag i den anden måned efter udvekslingen af ratifikationsinstrumenterne.

Udfærdiget i Tønder den 16. maj 1985 i to originale eksemplarer på dansk og tysk, og således at hver tekst samme gyldighed.

For Kongeriget Danmark:

Poul Schlüter

For Forbundsrepublikken Tyskland:

Dr. Helmut Kohl

Tønder, den 16. maj 1985

Deres Excellence!

I forbindelse med den i dag undertegnede overenskomst mellem Kongeriget Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland om ydelse af gensidig bistand ved katastrofer eller alvorlige ulykker har jeg den ære at henlede Deres opmærksomhed på, at enheder og materiel fra det danske civilforsvar i tilfælde af bistanstanmodninger i henhold til overenskomstens artikel 3 som følge af lovmæssige begrænsninger kun kan indsættes uden for dansk højhedsområde i fredstid og i de grænsenære områder.

Jeg beder Den bekræfte Deres regerings indforståelse med indholdet af dette brev.

Modtag, Deres Excellence, forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.

Poul Schlüter

Hans Excellence

Forbundsrepublikken Tysklands Forbunds kansler

hr. dr. Helmut Kohl

Tønder, den 16. maj 1985

Deres Excellence!

Jeg har æren at anerkende modtagelsen af Deres skrivelse af idag, som i tysk oversættelse lyder som følger:

»Deres Excellence!

I forbindelse med den i dag undertegnede overenskomst mellem Kongeriget Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland om ydelse af gensidig bistand ved katastrofer eller alvorlige ulykker har jeg den ære at henlede Deres opmærksomhed på, at enheder og materiel fra det danske civilforsvar i tilfælde af bistandsanmodninger i henhold til overenskomstens artikel 3 som følge af lovmæssige begrænsninger kun kan indsættes uden for dansk højhedsområde i fredstid og i de grænsenære områder.

Jeg beder Dem bekræfte Deres regerings indforståelse med indholdet af dette brev.«

Jeg har den ære at bekræfte, at min regering er indforstået med indholdet af Deres skrivelse.

Modtag, Deres Excellence, forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.

J. H. Kohl

Hans Excellence

Danmarks Statsminister

hr. Poul Schlüter

Overenskomsten trådte i medfør af artikel 16, stk. 2, i kraft den 1. august 1988.

Udenrigsministeriet, den 20. oktober 1988

Uffe Ellemann-Jensen

Officielle noter

Ingen